

obrazložitev

Po določbah 110. člena Ustave SR Slovenije usklajujejo delovni ljudje v republiki, občinah in samoupravnih interesnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela, delovnih ljudi in občanov zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja v SR Sloveniji.

Na teh osnovah sprejeti dogovori občin o usklajevanju davčne politike v preteklih letih so v mnogočem prispevali, da imamo danes domala popolno usklajenost davčnega instrumentarija med občinami v SR Sloveniji.

Odbor udeleženk, v katerem delujejo predstavniki vseh občin v SR Sloveniji, je ugodno ocenil doseženo usklajenost in hkrati pripravil osnutek podobnega dogovora za leto 1979, pri čemer izhaja predvsem iz dejstva, da ob tem, ko se je zaradi medrepubliških usklajevanj revizija celotne davčne zakonodaje prenesla v prvo polovico prihodnjega leta, ne bi kazalo bistveno spreminjati določil dosedanjega dogovora.

Predlagane so naslednje spremembe:

- Glede občinskega davka iz osebnega dohodka delavcev naj bi se občinske skupščine dogovorile, da ga bodo praviloma uvedle v višini do 0,5 %; s tem se omogoča občinam, da pri zadevnih odločitvah v večji meri upoštevajo svojo proračunsko situacijo.
- Stopnje davka iz obrtne dejavnosti in iz intelektualnih storitev, ki se uporabljajo za obdavčenje posamičnih doseženih dohodkov, naj bi se delno zvišale. Gre za priložnostne dohodke, dosežane predvsem na podlagi pogodb o delu, in zato ni primerno, da podlegajo nižjim dajatvam kot so skupne obremenitve osebnih dohodkov iz rednega delovnega razmerja. To še zlasti iz razloga, ker tovrstna izplačila dosegajo vse večje razsežnosti; za letošnje leto ocenjujemo, da bodo doséгла že eno milijardo dinarjev, kar ustreza okrog 10.000 poprečnim osebnim dohodkom v SR Sloveniji in se predvsem na področju intelektualnih storitev v zadnjih letih povečujejo letno za 40 do 50 %, čeprav gre za dela, ki so po določbah zakona o delovnih razmerjih lahko le začasna oziroma občasna.

V okviru predlaganih sprememb pa so dohodki, ki jih dosegajo potujoča zabavišča, preuvsrščeni v prvo kategorijo dohodkov s stopnjo 20 %, kar pomeni enako višino obremenitve kot doslej; ob tem je upoštevati, da se stopnja uporablja na celotni doseženi dohodek torej brez odbitka stroškov in da se praviloma odmerja tudi še prometni davek od prodanih vstopnic.

Predlagana je oprostitve davka od dohodkov domače obrti, če gre za ročno delo, kot jo je velik del občin že uvedlo.

- Davek iz avtorskih pravic naj bi se zvišal le za tako imenovane komercialne avtorske honorarje.

V razpravo o osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike se vključuje skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik in predlaga naslednje dodatne spremembe v nadaljnje obravnavanje:

- 7. člen točke C) predpisuje davek od osebnega dohodka iz avtorskih pravic po stopnji 20 %. Od ostalih avtorskih pravic loči komercialne avtorske pravice, ki so našteté v drugem odstavku iste točke, za katere predlaga povečanje davčne stopnje od 35 % na 40 %. Predlagamo, da se zavzame stališče, po katerem se vsi priložnostni dohodki ne glede na to ali gre za dohodek od avtorskega dela, intelektualne storitve ali ostalih del obdavči po enotni stopnji 40 %. Smatramo, da ob takšnem določilu avtorsko delo še vedno ne bo povsem izenačeno z ostalimi deli, saj se avtorju davek obračunava od zneska avtorskega honorarja, kateremu se odbijejo 40 % zakonsko normirani stroški.

Ob splošni 40 % stopnji davka od dohodka od avtorskih pravic pa se določi izjema:

Davek po stopnji 20 % se odmerja od dohodka avtorjev, katerim opravljanje takšne dejavnosti predstavlja edini in stalni poklic, torej ki jim je dohodek od avtorskega dela vir dohodka.

- Druga sprememba, ki jo predlagamo, se nanaša na ukinitve davka na posest tovornih cestnih in priklopnih ter kombi vozil in davek na posest gozdov.

Davek na posest tovornih cestnih in priklopnih ter kombi vozil predstavlja edino še obstoječo obliko obdavčitve osnovnih sredstev samostojnih obrtnikov in je s stališča sistemske ureditve nevzdržen. Tudi novi republiški zakon predvideva ukinitve tega davka.

Ukinitve davka na posest gozdov pa je pogojena z uveljavitvijo določila zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 23/77), ki določa rok avgust 1978 za uskladitev posestnega stanja lastnikov gozdov — nekmetov na obseg največ 0,5 ha gozda. Obdavčitev gozda nekmeta v takšnem obsegu pa je sistemske neprimerna.

V kolikor ukinitve zadnjih dveh davkov ne bi bilo mogoče vpejati v dogovor kot splošno določilo, pa predlagamo oblikovanje takšne formulacije, ki bo dala občinam, ki to želijo, možnost ukiniti navedena davka že v letu 1979.

Skupščini občine Ljubljana Vič-Rudnik predlagamo, da predložene osnutke sprememb obravnava in o njih zavzame stališča, katera bomo posredovali odboru udeleženk dogovora v nadaljnje obravnavanje.

Ljubljana, 14. 12. 1978

IZVRŠNI SVET